

**Regionstyrelsens hälso- och
sjukvårdsutskott**

§211

Information om Region Hallands arbete med övertaliga medicintekniska produkter inklusive samverkan med biståndsorganisationen Human Bridge (Gemensamt med RSAU) RS220405

Beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- anteckna att informationen har lämnats till utskottet

Ärendet

Enligt Regionstyrelsens beslut § 259 den 6 november 2013 ska övertaliga medicintekniska produkter, när dessa inte ska säljas, huvudsakligen skänkas till biståndsorganisationer som Region Halland har avtal med. Att sälja medicintekniska produkter är ovanligt och görs bara i undantagsfall.

Hur övertaliga medicintekniska produkter ska hanteras i Region Halland regleras i den nyligen reviderade rutinen om övertaliga medicintekniska produkter, se bilaga.

Bedömningen om en medicinteknisk produkt är övertalig får inte avgöras av enskilda anställda. Medicinsk Teknik Halland på Hallands Sjukhus (MTH HS) ska alltid involveras i bedömningen, oavsett om det handlar om en planerad försäljning, förmedling till skrot eller till biståndsorganisation. Region Halland har avtal och bra samarbete med biståndsorganisationen Human Bridge.

På hälso- och sjukvårdsutskottets sammanträde ges information om Region Hallands arbete med övertaliga medicintekniska produkter och samarbetet med Human Bridge.

Förslag till beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- anteckna att informationen har lämnats till utskottet

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

**Regionstyrelsens hälso- och
sjukvårdsutskott**

Beslutsunderlag

- Information om Region Hallands arbete med övertaliga medicintekniska produkter och samverkan med biståndsorganisationen Human Bridge
- Rutin - Övertaliga medicintekniska produkter
- Rapport - Uppföljning av Human Bridge avtal utifrån studiebesök den 2022-03-08

Expedieras till

Driftnämnden Hallands Sjukhus

Paragrafen är justerad

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionkontoret

Välj verksamhetsområde
Eva Jadeling Persson
Hälsa o sjukvårdsstrateg

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2022-09-20	RS220405

Regionstyrelsen

Information om Region Hallands arbete med övertaliga medicintekniska produkter och samverkan med biståndsorganisationen Human Bridge

Förslag till beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- anteckna att informationen har lämnats till utskottet.

Sammanfattning

Enligt Regionstyrelsens beslut § 259 den 6 november 2013 ska övertaliga medicintekniska produkter, när dessa inte ska säljas, huvudsakligen skänkas till biståndsorganisationer som Region Halland har avtal med. Att sälja medicintekniska produkter är ovanligt och görs bara i undantagsfall. Hur övertaliga medicintekniska produkter ska hanteras i Region Halland regleras i den nyligen reviderade rutinen om övertaliga medicintekniska produkter, se bilaga.

Bedömningen om en medicinteknisk produkt är övertalig får inte avgöras av enskilda anställda. Medicinsk Teknik Halland på Hallands Sjukhus (MTH HS) ska alltid involveras i bedömningen, oavsett om det handlar om en planerad försäljning, förmedling till skrot eller till biståndsorganisation. Region Halland har avtal och bra samarbete med biståndsorganisationen Human Bridge.

På hälso- och sjukvårdsutskottets sammanträde ges information om Region Hallands arbete med övertaliga medicintekniska produkter och samarbetet med Human Bridge.

Bakgrund

Enligt Regionstyrelsens beslut § 259 den 6 november 2013 ska övertaliga medicintekniska produkter, när dessa inte ska säljas, huvudsakligen skänkas till biståndsorganisationer som Region Halland har avtal med. Att sälja medicintekniska produkter är ovanligt och görs bara i undantagsfall. Hur övertaliga medicintekniska produkter ska hanteras i Region Halland regleras i den nyligen reviderade rutinen om övertaliga medicintekniska produkter.

Övertaliga medicintekniska produkter är i detta sammanhang produkter som Region Halland inte längre behöver för sin verksamhet eller som har ett närliggande utgångsdatum. Det kan innefatta kuvöser, ultraljudsutrustningar, utrustningar för övervakning av hjärt-lungfunktioner och tandläkarstolar med tillhörande röntgenutrustning, vissa operationsinstrument, sugar, britsar, sängar och rullstolar. Sterila produkter med kortare än sex månaders utgångsdatum kan inte förmedlas till bistånd. Begreppet övertaliga medicintekniska produkter inbegriper i detta sammanhang inte fordon, som till exempel ambulansbilar.

Bedömningen om en medicinteknisk produkt är övertalig och ska lämna verksamheten får inte avgöras av enskilda anställda. MTH HS ska alltid involveras i bedömningen, oavsett om det handlar om en planerad försäljning, förmedling till skrot eller till biståndsorganisation.

Region Halland har avtal med biståndsorganisationen Human Bridge. Human Bridge har nödvändig omvärldskunskap om var i världen behoven finns av de olika produkterna och kan göra teknisk och funktionell bedömning så att produkterna kommer till god användning.

Dialoger med Human Bridge sker före varje sändning och alltid via MTH HS. Human Bridge koordinerar transporter och förtullning vid gränserna. De följer också upp hos mottagarna och stödjer fortsatt underhåll på destinationen i mån av teknisk möjlighet. Region Hallands tjänstepersoner har under våren 2022 genomfört ett studiebesök hos Human Bridge och har gjort bedömningen att samarbetet fungerar bra, se den bifogade rapporten.

På hälso- och sjukvårdsutskottets sammanträde ges information om Region Hallands arbete med övertaliga medicintekniska produkter och samarbetet med Human Bridge.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga ekonomiska konsekvenser med anledning av beslutet.

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Martin Engström
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Bilaga

Rutin om övertaliga medicintekniska produkter
Rapport om uppföljning hos Human Bridge

Styrelsens/nämndens beslut delges

Driftnämnden Hallands Sjukhus

Övertaliga medicinsktekniska produkter

Hitta i dokumentet

[Syfte](#)
[Bakgrund](#)
[Allmänna principer – övertaliga produkter](#)

[Uppdaterat från föregående version](#)

Syfte

Denna rutin är framtagen utifrån Regionstyrelsens beslut den 2013-11-06, § 259 och beskriver hur övertaliga medicintekniska produkter ska hanteras inom Region Halland.

Bakgrund

Enligt Regionstyrelsen beslut ska övertaliga medicintekniska produkter, när dessa inte ska försälas, huvudsakligen skänkas till biståndsorganisationer som Region Halland har avtal med. Att försälja övertaliga medicintekniska produkter är ovanligt och används bara i undantagsfall och måste regleras i avtal mellan Region Halland och köparen. Reinvesterad utrustning ska i möjligaste mån omhändertas av den leverantör som levererar ny utrustning. De medicintekniska produkterna som inte skänks eller försäljs ska destrueras.

Lagen om vissa kommunala befogenheter (2009:47) 5 kap. beskriver hur kommuner och regioner ska förhålla sig till internationellt bistånd.

Definition av medicinteknisk produkt

Den [Europeiska förordningen om medicintekniska produkter](#) (MDR) reglerar vad en medicinteknisk produkt är. Som medicinteknisk produkt räknas bland annat ett instrument, apparat, anordning, programvara, implantat, reagens, material eller annan artikel som enligt tillverkaren är avsedd att, antingen separat eller i kombination, användas på människor

- för diagnos, behandling eller lindring av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning
- undersökning, ersättning eller ändring av anatomin
- produkter för diagnostik genom undersökning av prover in vitro

Region Hallands regionövergripande rutin för medicintekniska produkter innehåller en mer utförlig definition.

Olika typer av övertaliga medicintekniska produkter

Övertaliga medicintekniska produkter är i detta sammanhang produkter som Region Halland inte längre behöver för sin verksamhet.

Exempel på övertaliga produkter är kuvöser, ultraljudsutrustningar, utrustningar för övervakning av hjärt-lungfunktioner och tandläkarstolar med tillhörande röntgenutrustning, vissa operationsinstrument, sugar, britsar, sängar och rullstolar. Sterila produkter med kortare än sex månaders utgångsdatum kan inte förmedlas till bistånd.

Allmänna principer – övertaliga produkter

Bedömningen görs av Medicinsk Teknik Halland (MTH)

När en verksamhet har övertaliga medicintekniska produkter ska MTH kontaktas. MTH har i uppdrag att göra bedömningen vilka medicintekniska produkter som är övertaliga och ska försälgas, skänkas till biståndsorganisationer eller destrueras. Vid bedömningen ska Region Hallands regionövergripande rutin om Kassering/avveckling av utrustning/inventarier samt MTH:s rutin om Försäljning, bistånd, gåva samt lagkraven som t.ex. GDPR och Strålskyddslagen iakttas.

Inom MTH finns det tillämpningsrutiner kring bedömningar av medicintekniska produkter som kan komma i fråga som bistånd. Rutinerna tar upp den praktiska hanteringen, förteckning och avregistrering, klarläggande av ansvar med mera.

Avtal med biståndsorganisationen Human Bridge

Region Halland har år 2013 ingått i avtal med biståndsorganisationen Human Bridge (RS130364). Human Bridge har nödvändig omvärldskunskap om var behoven finns av produkter och kan göra teknisk och funktionell bedömning så att produkterna kommer till god användning. Kontaktperson för Human Bridge från Region Hallands sida är verksamhetschef på MTH.

Uppdaterat från föregående version

2022-05-10 Rutinen är uppdaterad i sin helhet.

Tidigare versionsuppdateringar

Rutinen är ny

Besök hos Human Bridge – uppföljning av avtal RS130364

Eva Jadeling Persson, hälso- och sjukvårdsstrateg RK
Sven-Olof Nyman, utvecklingsstrateg HS
Marie Gunnarsson, miljöstrateg RK
2022-03-08

Med anledning av att det fanns många olika rutiner när det gäller hanteringen av övertalig medicinsk teknisk utrustning genomförde Regionkontoret en utredning 2013 vilket ledde till att regionstyrelsen beslutade 2013-11-06, § 259, att i ett läge där övertalig medicinsk teknisk utrustning inte ska försäljas ska materialet huvudsakligen skänkas till biståndsorganisationer som Region Halland har avtal med. Regionstyrelsen uppdrog också åt Regionkontoret att utarbeta en gemensam rutin för Region Hallands verksamhet. Ett avtal träffades (RS 130364) 2014-06-02 med Biståndsorganisationen Human Bridge (HB).

Tiden sedan dess har Medicinsk Teknik Halland (MTH) haft regelbunden kontakt och gott samarbete med Human Bridge i samband med de biståndsändringar som skett 2-3 gånger årligen. De överblivna och utstrangerade produkterna kommer från samlig vårdverksamhet i Region Halland och som hanteras via MTH.

Vintern 2022 genomförde Regionkontoret en referenstagning och omvärldsinhämtning med Västra Götalandsregionen som har stor biståndsverksamhet. Den 8 mars 2022 genomfördes ett valideringsbesök på plats i Holsbybrunn där Human Bridge har sitt Sverigecentra. Arbetsgruppen bestod av Regionens strateger inom berörda verksamheter.

Nulägesbeskrivning av Human Bridge

Av omvärldsbevakning har framkommit att det finns fortfarande inga parallella biståndsaktörer i Sverige som specialiserat sig på medicinsk utrustning och som skapat kompetens och kapacitet för dessa uppgifter. Det finns vissa lokala volontärsinitiativ såsom Frälsningsarmén i Västerås, Agape i Falkenberg och utspridda småföreningar som jobbar t.ex. mot ett visst land och med alla sorter av gåvor.

Human Bridge har fokus på bistånd för hälso- och sjukvårdsverksamhet. Förutom Region Halland finns det ett fortlöpande samarbete med bl.a. Region Norrbotten, Uppsala, Västra Götaland, Värmland, Jönköping, Kalmar, Skåne, enskilda sjukhus från Kronoberg samt Karolinska Sjukhuset m.fl.

Human Bridge har depåer på flera ställen i landet dit mindre intransporter lagras. Därifrån transporteras allting till Holsbybrunn. Varje föremål hanteras varsamt redan från första steg dvs. när de lastas på upphämtningsställen och i depåerna. Regionerna förväntas dels ha gjort en förgallring samt dels endast skicka produkter i överenskommelse med Human Bridge.

I Holsbybrunn finns en stor anläggning med välordnad inre logistik där produkterna värderas, kontrolleras och fördelas till lämpliga destinationer. Personal går igenom allt material vid ankomst – antingen går de till ett mellanlager eller till verkstad för kontroll, reparation och komplettering.

Varje enskilt föremål kontrolleras i tekniskt avseende. Tack vare den stora inlämningsbasen kan produkter från olika regioner komplettera varandra, vara reservdelsbank om något inte är komplett. Det finns också ett kontinuerligt inflöde av överblivna operationsinstrument. Tack vara att Human Bridge förfogar över vårdkompetenser kan man ställa samman färdiga vårdset till olika typgrepp exempelvis förlossning, bråckoperationer, bukingrepp. Personal med sjukvårdsutbildning finns tillgänglig för att göra bedömningar kring vad dessa vårdset ska innehålla.

Trots de stora volymerna och den extrema bredden av olika produkter, genomflödet samt omfånget i anläggningens lagerlokaler har arbetsgruppens uppfattning varit att det en påfallande välstädad ordning och struktur som råder.

Som ett led i avgörande om lämplig destination förs dialog med aktuella utländska sjukhus eller den organisation som Human Bridge samarbetar med på plats för att veta vad som behövs.

Besök hos Human Bridge – uppföljning av avtal RS130364

Eva Jadeling Persson, hälso- och sjukvårdsstrateg RK
Sven-Olof Nyman, utvecklingsstrateg HS
Marie Gunnarsson, miljöstrateg RK
2022-03-08

Inför en sändning finns alltid överenskommelse och kontakt med en personlig mottagare eller samarbetspartner som finns på destinationen. En utpräglad biståndsmognad och erfarenhet finns till att avgöra om en produkt verkligen har förutsättningar att komma till användning och som förborgar en stor transportinsats.

Lastning sker i sedvanliga lastbilscontainrar med en maximal planering och utnyttjande av transportvolymen och att materialet skyddas. Vid tidpunkten av besöket fanns stort fokus för Ukraina dit bistånd har körts regelbundet flera år. Senaste månaden har, pga. den rådande situationen, 5 stora transporter gått till Ukraina.

Bistånd skickas till ca 15 länder regelbundet. Human Bridge vill vara aktiv under en längre tid i varje land för att kunna påverka hälso- och sjukvårdens utveckling positivt. Det görs 1-4 sändningar i veckan. Vanligast är att utländska åkerier som levererat varor till Sverige tar sedan returrestan tillbaka till hemlandet med biståndsförsändelsen. Det underlättar även att chaufförerna är vana vid landets regler, kultur och instanser samt språk.

Destinationerna ändras i viss mån över tid och beroende på världsläget eller katastrofer men i nuläget är det östeuropeiska länder och länder i Afrika som Human Bridge fokuserar på i första hand.

Under drifttiden kan mottagare höra av sig vid behov av ytterligare reservdelar, instruktioner mm vilket Human Bridge i mån av möjlighet försöker att tillgodose.

Ett fortlöpande uppföljningsarbete sker med mottagarna för att se att leveranserna fungerar som det ska, produkter används och för att motverka svinn och korruption. Human Bridge gör flera besök på platser årligen där man således förvissas sig att allt sker korrekt samt för att underlätta för fortsatta samarbeten.

Utrustningen är alltid uppmärkt med mottagande sjukhusets ID för att försvåra att föremålen hamnar på privata läkarmottagningar eller dyl.

En viktig regel är att steril förbrukningsmateriel får inte ha ett utgången sista användningsdatum. Utgångsdatum ska vara minst 6 månader efter ankomst till Holsbybrunn. Mottagarländernas tullinstanser är genomgående mycket noga att bevaka detta trots att landet behöver sjukvårdsmaterialet. Utgången materiel släpps inte in i de flesta länderna och blir ett stort logistiskt miljöproblem vid gränsstationen. Regioner kan därför inte förmedla utgången material vilket många vill förmoda.

Ca 65% av biståndsverksamheten finansieras av intäkterna av textilförsäljning. Länder, framför allt i Afrika, medfinansierar biståndet, t.ex. fraktkostnader. Det är svårare att ha liknande överenskommelse med östeuropeiska länder. Ca 5% av intäkterna kommer från Human Bridge stiftelsen. Inga statliga bidrag utgår i Sverige.

Ett antal second hand butiker med sedvanliga sortiment finns utplacerade i landet och som bidrar till finansieringen liksom ett stort antal klädboxar dit hushåll och företag skänker textilier.

Human Bridge har ett medvetet miljöarbete där verksamheten i Holsbybrunn är miljödiplomerad enligt Svensk Miljöbas. Miljöcertifiering pågår. Revidering av andra anläggningar pågår. Avtal för skrot och farligt avfall finns.

Human Bridge sysselsätter ett 50 tal personer och volontärer.

Besök hos Human Bridge – uppföljning av avtal RS130364

Eva Jadeling Persson, hälso- och sjukvårdsstrateg RK
Sven-Olof Nyman, utvecklingsstrateg HS
Marie Gunnarsson, miljöstrateg RK
2022-03-08

Framtida samarbete

Pandemin satte sina spår på verksamheten. Intäkterna från försäljning av restprodukter, textillump, loppmarknader har blivit mycket mindre. Human Bridge har fått skära ner på bemanning och omorganisera. Pandemin har även försvårat utleveranserna mycket på grund av restriktioner mm.

En utmaning för Human Bridge är finansieringen. De hade önskat att med varje sändning från regionerna skulle även komma ett finansierande bidrag. Att betänka för regionerna är att hade inte Human Bridge tagit emot sändningarna av det överblivna materialet skulle destruktionen utav avfallet vara förenad med stora kostnader för regionerna. Någon försäljning av regionens överblivna apparatur är inte aktuell av flera olika skäl. En finansieringslösning enligt Human Bridge skulle kunna vara att samfinansiera vissa projekt men Region Halland arbetar inte med riktat bistånd till organisationer eller en viss lokalisering i nuläget.

Human Bridge har inget att erinra om befintligt avtal och har inte önskemål om att ändra eller revidera det.

Region Hallands representanter i arbetsgruppen anser utifrån detta studiebesök att avtalet fungerar väl, det behöver inte revideras i nuläget. Regelbunden uppföljning av avtalet är önskvärt med några års mellanrum.